Tweemaandelijks tijdschrift
over alternatieve communicatie en Esperanto

32ste jaargang 2001/6 (192)
november - december

HORIZONtaal

School in Benin dankzij Esperanto

ISSN 0772-540 X Afgiftekantoor: ANTWERPEN X

In dit nummer:

Te noteren:

☆ vrijdag 14 december: Jubileum

Viering van het 20-jarig bestaan van het Esperantohuis te Antwerpen (Frankrijklei 140), gecombineerd met het jaarlijkse Zamenhof-feest. Iedereen is welkom, dus ook niet Esperanto-sprekers!
Aanvang: 14 uur. Meer info volgt.

☆ 27 december 2001-3 januari 2002: IF (Internacia Festivalo)

Het 18e I.F., het jaarlijks Esperanto-festival voor families en volwassenen vanaf 25 jaar, zal dit jaar plaatsvinden in Magdeburg (Duitsland).
Meer informatie en inschrijvingsformulieren zijn te bekomen via het Esperanto-kantoor te Antwerpen, tel.: 03/234.34.00 of via internet: www.internacia-festivalo.de.

☆ 23 februari 2002: SIA

Het tweejaarlijks feest voor België ter gelegenheid van de Week van de Internationale Vriendschap (Semajno de Internacia Amikeco) zal in Leuven plaatsvinden. Reserveer alvast de datum, meer info volgt. Of contacteer <esperanto3000@esperanto.be>.

☆ 23 - 28 augustus 2002: Europees Esperanto-congres

Vorig jaar vond het plaats in Oostende, dit jaar is Verona (Italië) aan de beurt om het congres te verwelkomen. Het thema luidt: "Effectieve taalgelijkheid: het recht van de Europeanen."
Meer informatie en inschrijvingsformulieren zijn te bekomen via het Esperanto-kantoor te Antwerpen, tel.: 03/234.34.00.

Let op: hoe eerder je inschrijft, hoe goedkoper je deelneemt. Tot 31 december betaal je slechts 70 EUR, ter plekke is dit al 100 EUR! (Kortingen o.a. voor jongeren tot 30 jaar.)

HORIZONTAAL, Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w., 32ste jaargang.

Redactie en administratie: Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, tel.: 03 234 34 00, fax: 03 233 54 33, E-adres: horizontaal@fel.esperanto.be, infopagina's: http://www.esperanto.be/fel/nl.

Abonnementen: 20,00 EUR
Rekeningen: t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen: KBC 402-5510531-55 of Fortis 001-2376527-06; t.n.v. Libroservo Esperanto Nederland, Haarlem: postgiro rek.: 111 278

Redactie: Guido Van Damme/Lode Van de Velde, Ivo Durwael, Eddy Raats.

Medewerkers: Paul Peeraerts, Wim M.A. De Smet, Jean Pierre VandenDaele, Emiel Van Damme, P.J. Doumen, Marc Van den Bempt, e.a.

Verantwoordelijke uitgever: Paul Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

HORIZONTAAL verschijnt de 1ste van elke oneven maand.

Voorzitter Eddy Raats heeft ons een verhaal verteld hoe contacten met Esperanto hemzelf en een groep toeristen een heel prettige ervaring in Rome bezorgden en zijn schoonbroer van een financiële catastrofe redden. Het verhaal werd te lang voor de beschikbare ruimte, dus we hebben het voor jullie verkort naverteld.

een vreemdeling in Rome

of hoe gids je in een onbekende stad

Ik had alles klaargezet om rustig te bekomen van een vermoeiende werkdag: een boek, de krant, een biertje en een kussen in de hoek van mijn zetel. Heel snel was ik zo verdiept in mijn boek dat ik de omgeving vergat. Tot het kleine terreurapparaatje, de telefoon, me terug in de realiteit bracht. Met tegenzin nam ik de hoorn van de haak.

Mijn schoonbroer Jan, mede-eigenaar van een reisbureau vroeg met zijn basstem: "Dag Eddy, ik hoop dat ik je niet stoor". Met moeite kreeg ik over mijn lippen "Jij stoort mij nooit!". Hij moet gemerkt hebben dat het niet gemeend was, want hij liet me geen kans meer om te repliceren op zijn klaaglied. "Eddy, je moet me helpen, ik zit vreselijk in de puree. Mijn collega is net opgenomen in het hospitaal, ik vertrek zaterdag naar Zuid-Afrika en ik heb begeleiding nodig om een groepje toeristen, die een weekend in Rome geboekt hebben, af te halen aan de luchthaven, met de trein naar het hotel te begeleiden, enz."

Toen ik toch de kans kreeg om na te vragen wat "enzovoort" betekent, bleek dat hij ook verwachtte dat ik als gids zou fungeren. Mijn argument dat ik nog nooit in Rome geweest was, wimpelde hij af met de verzekering dat hij zou zorgen voor plannen, reisgidsen en me zou begeleiden om het bijzonderste uit te pikken. Vijf minuten later was ik al onderweg naar zijn bureau.

Weer thuisgekomen besefte ik echter dat ik nooit zou klaar geraken met een degelijke voorbereiding. Dit deed me dan meteen weer denken aan het Europese Esperantocongres in Oostende, de volgende dag, en waarvoor ik me ook nog moest voorbereiden.

In de deelnemerslijst van het congresboek viel mijn blik op mijn vriend Renato Corsetti uit Rome. Die zou me wellicht kunnen helpen of tips geven.

In de congreshal zat ik ongeduldig uit te kijken naar Renato. Toen ik hem zag, was de man blijkbaar zo overrompeld door mijn nerveuze woordenvloed, dat hij aanvankelijk niets begreep van mijn zorgen. Na een tweede poging schudde hij meewarig het hoofd. "Welke dwaas haalt het in zijn

De beroemde Trevi-fontein in het hartje van Rome

hoofd om, zonder een woord Italiaans te kennen, zonder ook maar ooit Rome van ver of dichtbij gezien te hebben een groep van 32 man door deze prachtige stad te willen gidsen!!!"

Het was duidelijk dat hij mij misprijzend als een cultuurbarbaar beschouwde. Toen ik hem, na enige aarzeling weer durfde bekijken had hij op een papiertje het telefoonnummer van dhr Bonomolo, een esperanto-spreker uit Rome, genoteerd en hij duwde het kordaat in mijn jaszakje.

Enkele minuten later stond ik in een telefooncel en probeerde bondig aan dhr Bonomolo mijn probleem uit te leggen. Toen ik hem hoorde antwoorden "Je hebt geluk, ik ben heel dat weekend vrij" vergat ik van emotie hem te bedanken, maar na de klik heb ik de hoorn gekust.

Op de luchthaven in Rome kon ik al meteen op zoek naar de bus omdat ik enkel handbagage bij me had. Tot mijn verbazing zag ik een Esperantovlaggetje wapperen. Het was Elio Bonomolo, die naast de buschauffeur post had gevat. Meteen begon hij zijn uitleg in het Esperanto, die ik dan vertaalde in het Nederlands en het Frans voor de cliënten van mijn schoonbroer.

Zaterdag en zondag werden we ook begeleid door Elio, in vlot Esperanto. Ik merkte dat hij zijn geboortestad niet alleen grondig kende, maar ook voelbaar beminde. Pas zondagmiddag, bij de Trevi-fontein, vroeg één van de deelnemers welke taal we spraken en welke vlag onze gids zwaaide om de aandacht te trekken. De verwondering was groot toen ik vertelde dat het Esperanto was.

Een Italiaanse voorbijgangster merkte zelfs op: "Ik zie dat u een Esperanto vlag gebruikt, maar die kunsttaal is toch al lang verdwenen". Waarop Elio tot haar grote verbazing antwoordde: "Verdwenen? Ik begeleid hier een groep van 32 Esperanto-sprekers uit België". En om zijn woorden kracht bij te zetten, wapperde hij met het vlaggetje en wendde zich tot de groep in het Esperanto met "Sekvu min!" (Volg mij!) De Belgen volgden automatisch, de vrouw verbaasd achterlatend.

Na het afscheid van Elio op de luchthaven leek het of mijn medereizigers Rome vergeten waren, want ze vroegen me honderduit over Esperanto. Ik had nooit voordien de gelegenheid gehad om de zin en het nut van Esperanto zo duidelijk aan te tonen. Daarom heb ik de naam van mijn vriend Elio veranderd in "Bonavolo" (Goede Wil).

Dank je Elio.

Eddy Raats
voorzitter FEL

Foto: Lode Van de Velde

baten kaars en bril?

Verband tussen dyslexie en taalcomplexiteit

Dyslexie is een fenomeen dat stilaan beter bekend raakt en meer aandacht en belangstelling krijgt, o.a. ook in het onderwijs. In de *Artsenkrant* (23 maart 2001) verscheen een artikel waarin een verband werd gelegd tussen de aard van de taal en de ernst van de dyslexie-handicap. Het artikel zelf is gebaseerd op een rapport dat in het Engelstalige vaktijdschrift *Science* verscheen.

Aan de oorsprong van dyslexie liggen biologische, deels genetische, factoren. Een verstoorde verwerking van klanken en gesproken taal door de hersenen, de zogenaamde fonologische taalverwerking, is wellicht de oorzaak van de aandoening. Taalwetenschappers stelden al eerder vast dat het optreden van dyslexie in diverse bevolkingsgroepen bijzonder sterk kan verschillen. Bij tienjarige Italiaanse kinderen vindt men tweemaal minder dyslexie dan bij Engelse, Amerikaanse of Franse kinderen.

Een verklaring voor het fenomeen werd nooit gevonden. Voerden de Italiaanse artsen hun onderzoek minder nauwkeurig uit? Of wordt het Italiaans op een andere manier in de hersenen verwerkt dan het Engels of het Frans? Een internationaal team van onderzoekers kwam onlangs echter met een heel andere verklaring: de complexiteit van de geschreven taal zelf is de oorzaak van het hoge of lage aantal personen dat kampt met dyslexie.

Grafeem – foneem

Talen zoals het Frans en het Engels – en helaas ook het Nederlands – hebben een complexe en irreguliere schrijfwijze van klanken. Zo zijn er bijvoorbeeld in het Engels 1120 verschillende schrijfwijzen (grafemen) die 40 klanken (fonemen) voorstellen. Het terugbrengen van letters naar woordklanken is eveneens bijzonder complex. Een eenvoudig voorbeeld maakt veel duidelijk: woordparen als *mint/mind* [mint/majnd], *cough/bough* [kof/bau] en *love/clove* [luv/kloov] hebben slechts één grafeemverschil, niettemin is het foneemverschil enorm. Voor mensen met dyslexie zijn dit hersenkrakers.

Ook in het Frans vindt men dergelijke onlogische constructies. Denk maar aan *autant* en *au temps*, twee precies dezelfde fonemen met een totaal verschillende schrijfwijze. Daar staat het Italiaans tegenover, dat slechts 33 grafemen heeft voor 25 fonemen. Dezelfde lettergroepen worden steeds op dezelfde manier uitgesproken, waardoor de geschreven taal heel wat eenvoudiger en logischer wordt.

De manklopende taalverwerking bij Franse, Engelse of Italiaanse dyslexie-patiënten gebeurt echter op precies dezelfde wijze. Met behulp van positron-emissietomografie (PET – een soort hersenscan) toonden de onderzoekers aan dat alle patiënten gedurende leestesten een verminderde bloedtoevoer vertonen in de linker temporale hersenkwab in vergelijking met normale individuen, dat wijst op een lagere activiteit in die hersenregio.

Het onderzoek bewijst een gemeenschappelijke basis voor dyslexie voor de diverse taalgroepen, maar bij het tot uiting komen van de aandoening speelt de complexiteit van de taal zelf toch ook een belangrijke rol. Wellicht zijn er onder de Italiaanse bevolking veel mensen met een verborgen biologische aanleg voor dyslexie, die nooit aan de oppervlakte komt. Zij kunnen perfect met het Italiaans omgaan omdat die taal een makkelijke fonologische structuur heeft. Daarentegen vallen patiënten met een milde vorm van dyslexie al dadelijk door de mand in het Engels of het Frans.

De reden van de complexiteit van een taal kan te maken hebben met het feit dat zij vele invloeden van buitenaf hebben ondergaan. De talen raakten vermengd en zo ontstonden verschillende schrijfwijzen voor gelijkaardige klanken. In de studie vindt men heel wat argumenten om geschreven taal terug te brengen tot de fonologische essentie: één grafeem voor één foneem... een inzicht dat Dr. Zamenhof reeds meer dan honderd jaar geleden intuïtief heeft onderkend en toegepast op zijn creatie, het Esperanto.

Guido Van Damme

Sinds kort bestaat er in Benin een schooltje met een Vlaamse naam: "Jules Verstraeten". Het is een lagere school die de plaatselijke kinderen meer kansen wil bieden.

Jean Codjo uit Benin is de oprichter en bezieler van Esperanto-Afrik, een vereniging die werkt onder de slogan "La Kulturo de Toleremo, de la

solidariteit

school in Benin dankzij Esperanto

Rajto por Espero kaj de la Fido por si mem en la nuna Tutmondigo per Esperanto" (De Cultuur van Verdraagzaamheid, van het Recht op Hoop en Vertrouwen voor zichzelf in de huidige Globalisering door Esperanto). Het gaat niet alleen om een ronkende slogan maar ook om een heel praktische verwezenlijking.

Het eerste gebouwtje

het nieuwe schoolgebouw, voornamelijk gerealiseerd dankzij de steun van Esperanto-sprekers

In 1991 hoorde Jules Verstraeten uit Hoboken voor de eerste keer over de Esperantist Jean Codjo via Sabine Meyer in Hamburg. Sabine prees hem als iemand uit een dorp in Benin, die de ambitie had om te gaan studeren in Cotonou ondanks ongeloof en tegenstand van zijn eigen familie. Door regelmatige briefwisseling kreeg zij de indruk dat Jean een begaafde man was, bovendien bezield door een sterk idealisme om iets te doen voor zijn volk gekoppeld aan een opvallende wijsheid, zodat hij zijn kansen en beperkingen vrij realistisch kon inschatten. Met de hulp van enkele Esperantisten uit Duitsland, Jules Verstraeten en Movado sen Nomo slaagde hij er in om het inschrijvingsgeld te betalen, evenals de kosten voor zijn levensonderhoud in de hoofdstad.

En Codjo slaagde in zijn universitaire studies Duits. O.a. door de hulp uit Duitsland kon hij beschikken over meer documentatie en literatuur in het Duits dan zijn medestudenten en zelfs zijn professoren.

In 1998, na diverse tussenkomsten van vrienden in Europa, bekwam hij een beurs om zijn doctoraatsthesis in Duitsland uit te werken. Phil Bosmans, die na persoonlijk contact ook overtuigd geraakte van het talent en de bezieling van Jean deed er nog een flinke som bovenop, zodat Jean haast een jaar in Duitsland kon studeren en werken.

Jean had al die jaren beweerd dat hij zijn studies niet nodig had om zijn eigen status te verbeteren, maar dat hij uiteindelijk zijn kennis en wijsheid wilde ten dienste stellen van zijn volk.

De stelling van Jean was dat initiatieven van blanken in Afrika dikwijls mank lopen door een emotionele bres en een gebrek aan vertrouwen van de plaatselijke bevolking. Hoezeer ontwikkelingswerkers hun best doen, toch blijven de cultuurverschillen haast onoverbrugbaar; Wij moeten zelf initiatieven nemen, waarbij we gebruiken wat we in

Europa hebben geleerd, zonder de maatschappij van het westen te willen copiëren, vertelde hij aan iedereen. Bij velen bleef er echter enige twijfel of hij dat ook zou volhouden, na het behalen van een academische graad.

In de herfst van 1998 vertrok Jean terug naar huis. Enkele maanden later verraste hij al zijn Esperanto-vrienden in Europa met het bericht dat hij in Kogi een school had opgericht, waar tientallen kinderen nu onderwijs genieten, terwijl de kinderen voorheen geen school kenden.

De taak van Jean was gigantisch, want hij moest in de eerste plaats ouders overtuigen van de zin van zijn initiatief, kinderen werven, zorgen voor een gebouw en voor al het materiaal. Het spreekt vanzelf dat hierbij hulp uit Europa, o.a. constante hulp van Jules Verstraeten, samen met nog een resem Esperantisten, noodzakelijk was.

En Jean gaf aan zijn eerste school de naam van zijn trouwste sponsor: "Jules Verstraeten"

Ivo Durwael

Ziehier het adres van het schooltje en van Jean Codjo zelf:

03 BP 3589 COTONOU - BENIN
Tel.: +229 / 965124
E-mail: esperantaf@firstnet.bj
jean_codjo@yahoo.com

Giften kunnen gebeuren via FEL, met vermelding 'Voor Esperanto-Afrik' op het rekeningnummer: t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen: KBC 402-5510531-55 of Fortis 001-2376527-06.

Je boekenkast barst uit haar voegen?

Een goede oplossing om wat plaats te maken voor bvb. de nieuwe uitgaven van FEL is overtollige boeken te bezorgen op het Esperanto-centrum in Antwerpen. Deze zullen dan hun weg vinden naar West-Afrika.

Wat hebben we nodig: leerboeken, woordenboeken Esperanto-Frans/Engels, eenvoudige leerboeken. En de mensen die in Zagreb waren, kunnen de groene brochure "Zagreba metodo" misschien wel missen.

Dank!

Agnes Geelen

Plechtige prijs-uitrijking (7 juli)

internationale cultuur

op een camping in Kroatië

REF is een jaarlijkse bijeenkomst voor families met kinderen die Esperanto spreken. Ziehier een kort verslagje van afgelopen zomer (28 juli-7 aug. 2001).

Op een jeugdcamping in Savudrija, Kroatië, troffen een twintigtal gezinnen waarvan alle leden Esperanto spreken elkaar. De groep bestond uit ongeveer 70 man, de helft kinderen. Ze kwamen uit minstens tien verschillende landen, maar er waren wel 18 verschillende nationali-teiten. Het spreekt vanzelf dat het Esperanto hier zijn opdracht van internationaal communicatiemiddel ten volle moest vervullen. Op de camping waren ook een aantal jeugdgroepen uit verscheidene landen van Europa. Er waren Polen, Russen, Oostenrijkers, Fransen, Hongaren,... en natuurlijk ook Kroaten.

Om het contact tussen verschillende groepen te bevorderen, organiseerde de leiding van de camping een gemeenschappelijk avondprogramma. Telkens werd één van de groepen gevraagd dat avondprogramma te verzorgen. En jawel, ook wij werden gevraagd daaraan mee te werken.

We waren wel wat verbouwereerd door die vraag. Want, hoewel we wel meededen met de avondprogramma's die de anderen organi-seerden, zagen wij niet zo goed wat onze groep (ouders van +30ers en jonge kinderen – de oudsten 14) konden bieden aan die grote massa +16ers.

Maar we staken de koppen bij elkaar en kwamen tot het volgende programma:
- muzikale inleiding door een internationaal trio (twee violen en een cello): één Hongaar, een Noorse en een Belgische;
- het voorstellen van alle kinderen in hun eigen taal;
- een taalkwis waarin groepjes moesten raden in welke taal een zinnetje werd gezegd (er waren 11 zinnetjes, telkens gezegd door een moedertaalspreker);
- een concert van internationale volksliedjes in het Esperanto. Omdat we ongeveer wisten uit welke landen het publiek zou komen, zochten we Esperantovertaling-en van liedjes uit die landen. In totaal waren er zes: Frans, Russich, Pools, Slovaaks, Kroatisch en Hongaars. Onze hoop was dat het publiek de liedjes zou herkennen en ze spontaan in hun eigen taal zouden meezingen.

We riskeerden veel, want we waren volledig aangewezen op de medewerking van het publiek, maar het slaagde wonderwel. Elke nationaliteit herkende het lied uit zijn land en zong uit volle borst mee. Het programma slaagde – uiteraard naar vakantiekampnormen – uitstekend. Het programma illustreerde naar mijn gevoel echter ook heel goed het verschil tussen een nationale en een echt internationale cultuur. Elke nationaliteit was blij en trots dat hun land aandacht kreeg en deed uitbundig mee wanneer het lied uit eigen land aan de beurt was. Wij als

La muziko (2)

Eindejaarsamusement: het thema 'muziko' brengt ons ditkeer raadseltjes, een tussenspel en een kruiswoordraadsel. Verder komen een bijzonder geval van onovergankelijke werkwoorden, lezersbrieven en de gebruikelijke vertaaloefening.

Proverboj kaj esprimoj

a Danci kiel kato ĉirkaŭ poto.
b Danci antaŭ iu sur piedoj kaj manoj
c Danci laŭ ies fajfilo.
ĉ Dancu diabloj, sed ne en mia arbaro.
d Facile estas danci, se la feliĉo kantas.
e El kanto oni vortojn ne elĵetas.
f Ofte kantas la buŝo, kiam ploras la koro.
g Li komprenas predikon kiel bovo muzikon.
ĝ Ne el ĉiu ligno oni faras violonon.
h Konduki la dancojn.
ĥ Dancigi la tablojn (ne Z).
i Murmuregas la urso, sed danci ĝi devas.

Ekzerco 1: Kion signifas la supraj zamenhofaj proverboj kaj esprimoj? (solvoj enfine)

Ekzerco 2: Proverboj

Testu vian memoron! Kompletigu (solvoj ĉi-supre)

Danci kiel kato - -.
Danci antaŭ iu - - - -
Danci laŭ - -.
Dancu diabloj, sed ne - - -.
Facile estas danci, - - - -.
El kanto oni vortojn - -.
Ofte kantas la buŝo, - - - -.
Li komprenas predikon - - -.
Ne el ĉiu ligno - - -.
Konduki - -.
Dancigi - -.
Murmuregas la urso, - - - -.

Ekzerco 3A: Pri kordoj instrumentaj kaj aliaj

Respondu kaj traduku (respondoj enfine)

a Kiom da kordoj havas violono?
b Ĝi do estas kvar... instrumento.
c Kion signifas, ke ĝi estas ankaŭ "arĉa" instrumento?
ĉ Kiel nomiĝas la la-kordo en la angla-germana sistemo?
d Kion oni povas vundi, se oni laŭte kriadas?
e Paroli monotone estas paroli unu... .
f Klarigu: Tiu pejzaĝo vibrigis mian romantikan kordon.
g Klarigu: Tiu melodio vibrigis la kordojn de mia koro.

Ekzerco 3B: Pri -ordoj

Formu vortojn metante b-, h-, k-, l-, m-, n-, p-, t-, antaŭ la silabon -ord kaj traduku!

Ekzerco 4: Pri violonoj kaj aliaj onoj

Ĉiu scias, ke violono ne estas ono de 'violo'. La finaĵo 'ono' de 'violono' ne estas sufikso kiel en 'triono, kvarono' ktp. En la sfero de muziko ni havas plurajn vortojn finiĝantajn per -ono.

Trovu ilin pere de la subaj difinoj! (solvoj sube!)

a portebla blovinstrumento provizita per klavaro *(toetsenbord);*
b vira voĉo inter baso kaj tenoro;
c ilo por sonigi *(laten klinken)* unu aŭ plurajn tonojn de la skalo (*toonladder*, *ook* gamo) por agordi (*stemmen*) instrumentojn aŭ voĉojn;
ĉ granda latuna (*van messing*) trumpeto konsistanta ĉefe el du tuboj en- kaj elŝoveblaj (*in- en uitschuifbaar*) por ŝanĝi la altecon (*de hoogte*) de la tonoj;
d versaĵo plejofte gaja, sprita (*geestig*) aŭ moka (*spottend*) destinita (bestemd om) esti kantata;
e muzikaĵo, en kiu temo anoncita de unu voĉo, estas imitata strikte de alia;
f latuna (*van messing*), konusforma blovinstrumento kun unuopa (*enkele*) anĉo (*tongetje, riet van muziekinstrument*) kaj klapoj (*kleppen*);
g vesto (*kleding*) kovranta la korpon ekde la zono (*gordel*) ĝis la piedoj kaj dispartigita (*verdeeld*) tiele, ke ĝi ĉirkaŭas aparte ĉiun kruron;
ĝ subvesto (*onderkleding*) kovranta la suban korparton ekde la zono ĝis la genuoj (*knieën*) aŭ la maleoloj (*enkels*).

Solvoj:
a- akordiono; b- baritono; c- diapazono (ne zono de "diapao"!; ĉ- trombono; d- kanzono (ne zono de kano!); e- kanono; f- saksofono; g- pantalono; ĝ- kalsono.

Inversa ekzerco: Provu rediri la difinojn de la supraj vortoj!

Ekzerco 5: Nomoj finiĝantaj per...

1 Nomoj finiĝantaj per -INO indikas iun de la ina genro. Tamen, kiuj du INO-nomoj indikas tute senseksajn muzikilojn? (solvoj enfine)
2 Nomoj finiĝantaj per -ANO indikas membron de grupo. Tamen, kiu ANO-nomo indikas tute memstaran muzikilon?
3 Nomoj finiĝantaj per -ARO indikas kolekton da unuoj. Tamen, kiuj du ARO-nomoj rilatas al la muziko?
4 Nomoj finiĝantaj per -ADO indikas agon. Kiuj du ADO-nomoj indikas emociplenan kantadon?
5 Nomoj finiĝantaj per -ONO indikas parton de nombro. Tamen, kiuj dek ONO-nomoj rilatas ne al nombroj sed al la muziko?
(Se vi ne trovas dek, rigardu ĉi-sube por pliaj sugestoj: ak-, bar-, dia-, kan-, kar-, ksi-, sak-, tro-, vib-, cio-)

Ekzerco 6: Kiu difino rilatas al kiu vorto en la kadro? (solvoj enfine)

agordo – akordo - ĉantaĝo - ĉanto - ĥoralo - ĥoro - kantado – kantato - kanto - kanzono - koruso - -

a- muzikaĵo por voĉoj
b- ago de tiu, kiu kantas
c- ĥora verko, kutime, sed ne ĉiam religieca, destinita glori iun
ĉ- formo de kantado uzata por psalmoj kaj kantikoj
d- versaĵo, plejofta gaja, sprita aŭ moka, konsistanta el strofoj kaj refreno kaj destinita esti kantata
e- ago de tiu, kiu ĉantaĝas, t. e. devigas iun per skandalminaco pagi monon aŭ doni avantaĝon
f- i.a. aro da personoj unisone aŭ plurvoĉe kantantaj
g- malrapida himno, unisona kantata, origine en luterana kulto
ĝ- ĥoro
h- kombino de notoj, konsonanca aŭ disonanca
ĥ- ĝusta rilato inter la diversaj sonoj de unu aŭ pluraj instrumentoj

Inversa ekzerco: Provu rediri la difinojn de la vortoj en la supra kadro!

Interludo: La preskoboldo (*de zetduivel*) pri muziko. Korektu la preserarojn.

a Speco de malrapida valso nomiĝas bastono *(stok)*.
b Danco kun malrapida, volupta ritmo, origina el Sud-Ameriko, nomiĝas lango.
c Ĉu vi konas la lastan vakson *(was van kaars enz.)* de Strausŝ?
ĉ Certe, sed mi preferas la koleron de Ravel!
d Mi dancis tiun valson, kiam la markizino de X donis sian galon *(gal)*.
e Kaj nun, speciale por la gejunuloj, sur diabla ritmo, bela angla figo *(vijg)*.
f Dum oni ludis fagoton, la gavoto ŝtele *(steelsgewijs)* forlasis la podion.
g Ĉiuvespere mia itala najbaro salutas min per vigla tarantulo.
ĝ Iuj operoj endormigas la publikon per siaj tro longaj arboj.

Krucvortenigmo: Dancantaj literblokoj

Respondinte al la difinoj, aranĝu la vicordon de la grizaj literblokoj tiamaniere, ke la nomo de konata Esperanta verkisto kaj la titolo de unu el liaj verkoj aperu. (N.B. Nomoj kun aŭ sen la finaĵo -o!)

a
b
c
ĉ
d
e
f
g
ĝ
h

a- la malo de serenado; b- ludanto de kordinstrumento inter la violono kaj la violonĉelo; c- Ndl. *toonaard;* ĉ- plej alto voĉo de virino;
d- afrika frapinstrumento; e- kordinstrumento;
f- sistemo por kanti la notojn;
g- aro da klavoj;
ĝ- tiu, kiu kantas sola;
h- muzikistaro, kiu uzas nur latunajn instrumentojn;
ĥ- dampilo por la sono de i.a. violono.

Gramatiko

Toch lijdende voorwerpen bij onovergankelijke werkwoorden

Werkwoorden in het Esperanto zijn of overgankelijk (transitief) of onovergankelijk (intransitief). Slechts enkele kunnen beide zijn, o.a.:

***Fumi**: la lampo fumas; fumi cigaron* (absoluut gebruikt*: ĉu vi fumas?).*
***Disponi**: la rajto disponi pri sia propra persono; disponi taŭgan vortaron.*
***Danci**: ili dancis la tutan nokton; danci valson, tangon.*
***Ludi**: la infanoj ludas en la parko; ludi militon, briĝon, gitaron, komedion.*
***Penetri**: aero penetras en la ĉambron, malamiko penetras en la landon; la frosto penetras iun ĝis la ostoj, penetri ies sekretojn.*

Enkele andere intransitieve werkoorden kunnen met een lijdend voorwerp gebruikt worden dat dezelfde idee als het werkwoord uitdrukt om ze nader te bepalen.

*Li **vivas** duoblan vivon (= kaŝitan, hipokritan).*
*Li **dormis** la dormon de la justulojn* (de slaap van de rechtvaardige slapen).
*Ĉu vi **parolas** nian lingvon?*
*Mi **iros** mian propran vojon.*
***Lukti** malesperan lukton.*
***Ĵuri** grandan ĵuron*[z] *(= solenan).*

Franse grammatica's gebruiken soms voor dit soort lijdend voorwerp een benaming die me handig lijkt: 'objet interne'. In het Esperanto zou men kunnen spreken van een 'interna akuzativo' of 'interna objekto'.

N.B. Bij onovergankelijke werkwoorden kan natuurlijk ook een accusatief staan die een datum, een maat, een gewicht, de duur of de tijd uitdrukt, en ook wel de richting of de beweging naar iets:

Li vivis 9O jarojn. Li venos mardon. Mia teko (aktentas) *pezas tri kilogramojn. Vojo du kilometrojn longa. Mi veturos Bruselon.*

Ekzerco 7: Diru, ĉu temas pri akuzativo 1) de mezuro, de tempo, aŭ de dato, 2) interna aŭ 3) normala!

a La senlaboruloj iris tiun dolorplenan vojon.
b Vi vivis vivon similan al la mia.
c Vi konis vivon similan al la mia.
ĉ Li ne timas la morton.
d Ili iris du horojn.
e Li ekvojaĝos venontan semajnon.
f La genia Zamenhof revis belan revon.
g Li iris du paŝojn plu.
ĝ Li mortis belan morton.
h Tie li dormos sian lastan dormon.
ĥ Li vivis 90 jarojn.

Tijdschriften

Horizontaal (nl, 6 nrs/j) Het behandelt taalproblematiek en de Esperantobeweging en besteedt ruime aandacht aan de activiteiten van de plaatselijke Esperantogroepen.

Monato (esp, 12 nrs/j) Dit tijdschrift, uitgegeven door FEL, is een algemeen tijdschrift voor politiek, economie en cultuur: een aanrader als dagelijkse lectuur, ook voor beginners.

Vertikale (esp) Het blad voor de actieve leden van FEL. Het behandelt de beweging, de verenigingen en het Esperanto-onderricht.

Jen (nl/esp, 6 nrs/j) Orgaan van de Vlaamse en Nederlandse Esperanto-Jongeren. Verslagen uit de jongerenbeweging en artikels over taalproblematiek.

Koncize (esp) Geeft informatie over Esperanto-activiteiten voor jongeren.

Esperanto (esp, 11 nrs/j) Het officiële ledenblad van UEA (Esperanto Wereldbond). Het behandelt voornamelijk de internationale Esperantobeweging en zijn cultuur.

Kontakto (esp, 6 nrs/j) Tijdschrift voor jongeren en beginners. Het behandelt de meest uiteenlopende facetten van de internationale cultuur.

Eventoj (esp, 24 nrs/j) Brengt op grondige wijze een overzicht over de Esperantobeweging, o.m. door het al dan niet samengevat overnemen van artikels uit andere tijdschriften.

Ret-Info: Een infoservice op het internet en daarbovenop de Internetversie van *Eventoj* en *Interredaktore*. De abonnee preciseert zelf hoeveel berichten hij wenst te ontvangen.

Juna Amiko (esp, 4 nrs/j) Een tijdschrift voor kinderen die Esperanto kennen of het juist leerden, ook geschikt voor beginners, met eenvoudige teksten en vele illustraties.

La ondo de Esperanto (esp, 6 nrs/j) Informatie over gebeurtenissen en evoluties in de Esperantobeweging met speciale aandacht voor de beweging in Rusland.

Literatura foiro (esp, 6 nrs/j) Hoogstaand literair tijdschrift, met uittreksels, interviews en recensies uit de originele en vertaalde Esperantoliteratuur.

La gazeto (esp, 4 nrs/j) Tijdschrift over cultuur in de brede zin van het woord met veel aandacht voor het Esperanto in de culturele wereld.

La Kancerkliniko (esp, 5 nrs/j) Humoristisch en satirisch tijdschrift.

Internacia Ĵurnalisto (esp) Lidmaatschap + tijdschrift van Tutmonda Esperantista Ĵurnalista Asocio.

Internacia Pedagogia Revuo (esp, 4nrs/j) Lidmaatschap + tijdschrift van de vereniging van esperantisten-leraren met artikelen over pedagogie, methodologie en onderwijs.

La Merkato (esp, 4nrs/j) Tijdschrift voor de internationale ondernemer, orgaan van *Internacia Komerca kaj Ekonomia Fakgrupo* (IKEF).

La Komencanto (esp, 4nrs/j) Een tijdschrift met eenvoudige teksten voor beginnende Esperantogebruikers.

(De gegevens die u hier verstrekt, worden in de computer van de Vlaamse Esperantobond bewaard. Zij worden enkel gebruikt om u te informeren over de doelstellingen en de activiteiten van de Esperantobeweging, voor facturatie, e.d. U kan schriftelijk om een uittreksel van de gegevens die FEL over u heeft verzoeken, ze laten wijzigen of verwijderen.)

BESTELFORMULIER VOOR LIDMAATSCHAPPEN, ABONNEMENTEN EN BOEKEN

2002

Betaling en inschrijvingsformulier rechtstreeks
of via een plaatselijke groep zenden aan:
VLAAMSE ESPERANTOBOND
Frankrijklei 140
B-2000 Antwerpen
Telefoon: (03) 234 34 00
Fax: (03) 233 54 33
E-adres: admin@fel.esperanto.be

Code: ☐☐☐☐ - ☐

Familienaam: ________________ Voornaam: ____________

Adres: ____

____

Postnummer: ____________ Gemeente: ____________

Telefoon: ____________ Beroep: ____________

Geboortedatum: ____________ Nationaliteit: ____________

E-mail: ____

Tot welke plaatselijke Esperantogroep wenst u te behoren?[1]

Aalst ☐ Antwerpen ☐ Brugge ☐ Gent ☐ Hasselt ☐ Kalmthout ☐
Kortrijk ☐ Leuven ☐ Londerzeel ☐ Oostende ☐ Peer ☐ Turnhout ☐

Andere leden van het gezin:

Naam:	Voornaam:	Geboortedatum:

Nationale lidmaatschapsbijdragen:

f	– gewoon lid[2,4]	20,00 EUR	20,00 EUR
	+ familiaal lid (alle andere leden van het gezin)[3]	+ 20,00 EUR	....
s	– steunend lid[2]	25,00 EUR	....
df	– levenslang lid	500,00 EUR	....

☐ Ik ben sympathisant en stort een gift aan de Vlaamse Esperantobond: .... EUR. **Giften van EUR 30,00 of meer kunnen in aanmerking komen voor een fiscaal attest.** Zodra wij hierover definitief uitsluitsel hebben, brengen we u op de hoogte.

☐ Mijn vereniging heeft sympathie voor Esperanto en wil op de hoogte blijven van initiatieven van de Vlaamse Esperantobond.

Extra steun

Ik schenk de volgende som:

g	– voor de werking van de plaatselijke groep (zonder fiscaal attest)		.... EUR
d	– Ik word steunend lid van de Esperanto-jeugdvereniging[5]	30,00 EUR	.... EUR

Totaal pagina 1 .... EUR

Internationale lidmaatschapsbijdragen (UEA):

u	gewoon lid	 x	8,00 EUR	.... EUR
jl	lid met *Jarlibro*	 x	20,00 EUR	.... EUR
jl+e	lid met *Jarlibro* en *Esperanto*	 x	50,00 EUR	.... EUR
z	Societo Zamenhof	 x	100,00 EUR	.... EUR

Abonnementen:

p	Horizontaal (gratis voor leden)		20,00 EUR	.... EUR
m	Monato		39,00 EUR	.... EUR
em	Ret.Monato		23,40 EUR	.... EUR
a	Agenda La Jaro	 x	5,00 EUR	.... EUR
j	Jen (gratis voor FLEJA-leden) jongeren[4]	9,00 EUR	12,50 EUR	.... EUR
i	Vertikale (elektronische versie voor wie E-mail heeft)		5,00 EUR	.... EUR
lf	Literatura foiro	 x	28,00 EUR	.... EUR
e	Esperanto		32,00 EUR	.... EUR
c	Koncize		7,50 EUR	.... EUR
ja	Juna Amiko		11,00 EUR	.... EUR
l	Eventoj		34,00 EUR	.... EUR
el	RET-INFO		21,00 EUR	.... EUR
oe	La ondo de Esperanto		24,00 EUR	.... EUR
gz	La gazeto		28,00 EUR	.... EUR
kk	La Kancerkliniko		20,00 EUR	.... EUR
ij	Internacia Ĵurnalisto		10,00 EUR	.... EUR
ipr	Internacia Pedagogia Revuo + lidmaatschap		14,00 EUR	.... EUR
k	Kontakto		19,00 EUR	.... EUR
ikef	La Merkato (incl. lidmaatschap IKEF)		15,00 EUR	.... EUR
ko	Komencanto		15,00 EUR	.... EUR

Boeken en cursussen

w	Woordenboek Esperanto-Nederlands-Esperanto	13,64 +	1,36 EUR	.... EUR
ep	Cursuspakket Esperanto Programita	37,82 +	2,48 EUR	.... EUR
e7	7 informatiebrochures	10,00 +	1,36 EUR	.... EUR
y97	ABC-Gramatiko de Esperanto	29,75 +	2,48 EUR	.... EUR
ag97	Gramatika ABC Mempraktikilo (oefenboek)	17,11 +	1,98 EUR	.... EUR
subt	Subtekste (cursus)	12,00 +	1,98 EUR	.... EUR
surb	Ŝtona urbo (roman)	24,00 +	1,98 EUR	.... EUR
ceci	Cecilja (Timmermans)	12,00 +	1,07 EUR	.... EUR
kobo	Kobo (Ernest Claes)	24,00 +	1,98 EUR	.... EUR
kviv	Konto de l' vivo (Gubbins)	13,50 +	1,07 EUR	.... EUR
kapt	Kapturnoj (Futuristische verhalen)	16,00 +	1,98 EUR	.... EUR
side	Servisto de l' ideo (gesch. v.d. Esp-beweging)	14,88 +	1,07 EUR	.... EUR
mpac	Tri rakontoj pri la Miljara Paco (J. Francis)	11,90 +	1,07 EUR	.... EUR
spar	Sur Parnaso (poëzie van T. Carr, o.m. sonnetten)	12,65 +	1,07 EUR	.... EUR
saan	Se aŭskultas la animo (Gezelle)	7,10 +	1,07 EUR	.... EUR
ikui	Internacie kuiri	10,00 +	1,36 EUR	.... EUR
leks2	Leksikaj ekskursoj 2	14,00 +	1,36 EUR	.... EUR
ptmo1	Pasporto al la tuta mondo (video-kurso) (1-4)	81,00 +	2,48 EUR	.... EUR
ptmo1-3	Pasporto al la tuta mondo (video-kurso) (1-12)	243,00 +	5,21 EUR	.... EUR
nomo	Nomoj	8,00 +	1,07 EUR	.... EUR
simp	Simptomoj	8,00 +	1,07 EUR	.... EUR
mjud	Migranta judo (A. Vermeylen)	8,00 +	1,07 EUR	.... EUR
kkni	Kosmo kaj ni (David Galadí-Enríquez / A. Wandel)	18,00 +	1,36 EUR	.... EUR

☐ Zend mij gratis de boekenlijst van de VEB. **Totaal** .... EUR

Ik wens mee te werken aan de verspreiding en toepassing van het Esperanto door:

- ☐ contacten te leggen met andere verenigingen
- ☐ deel te nemen aan debatten over taalproblemen
- ☐ een voordracht te geven over Esperanto
- ☐ te reageren op berichten in de media
- ☐ contact op te nemen met plaatselijke verslaggevers van de media
- ☐ les te geven
- ☐ . . . .

Noten:

1. Een lid van de Vlaamse Esperantobond is automatisch ook gewoon lid van de dichtsbijzijnde plaatselijke Esperantogroep. Wenst u lid te zijn van een andere groep, plaats dan een kruisje in het vierkantje achter de naam van die groep.
2. Leden en steunende leden van de Vlaamse Esperantobond (FEL) krijgen een gratis abonnement op het tijdschrift *Horizontaal*. Leden krijgen op aanvraag de *Membromarkfolio* van UEA, dat recht geeft op het gebruik van de *Delegita Reto* in het *Jaarboek van UEA*. Deze lidmaatschapszegels kunnen worden aangevraagd via de plaatselijke groepen of rechtstreeks bij het bondssecretariaat.
3. Bij een familiaal lidmaatschap is iedere 2de en volgende persoon die op hetzelfde adres woont, lid. Er wordt slechts één tijdschrift per adres verzonden.
4. Jongeren tot en met 29 jaar worden automatisch lid van de Vlaamse Esperantojeugd (FLEJA). Zij en steunende leden van FLEJA krijgen gratis het tijdschrift *Jongeren Esperanto-Nieuws* (*Jen*).
5 **Giften** van 30,00 EUR of meer aan de Vlaamse Esperantobond kunnen misschien in aanmerking komen voor belastingvermindering. In voorkomend geval worden de attesten verstuurd in het begin van het kalenderjaar dat volgt op de schenking. *Schenkingen rechtstreeks aan een plaatselijke groep komen NIET in aanmerking voor belastingaftrek.*

Meer informatie

Voor meer informatie over lidmaatschappen, allerhande tijdschriften en boeken in of over Esperanto zal de Vlaamse Esperantobond u graag helpen. U kunt iedere werkdag bellen van 9 tot 12.30 en van 13.30 tot 17.30, of schrijven naar bovenstaand adres. Ook de bestuursleden van de plaatselijke groepen van de Bond zullen u graag in de mate van het mogelijke helpen.

Ik betaal

Totaal .... EUR

- ☐ Ik betaal het totaal op één van de volgende rekeningen van de Vlaamse Esperantobond: 000-0265338-43, 001-2376527-06, 402-5510531-55 en zend dit formulier aan de Vlaamse Esperantobond, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.
- ☐ Ik betaal het totaal aan mijn Esperantogroep (zie blz. 1) en zend dit formulier ook aan hen.
- ☐ Ik heb een tegoed op mijn rekening bij FEL, gelieve mijn rekening te debiteren.

TOELATING VOOR DE ACTIVATIE VAN DE PRESELECTIE

Ik geef de toelating aan Belgacom om de dienst van de operator transporteur met carrier select code 1611 te activeren voor de telefoonnummers hieronder vermeld.
Deze activatie laat me toe om voor bepaalde oproepen gebruik te maken van de telefoondienst van de transporteur 1611.

INFORMATIE KLANT

Bedrijf (indien van toepassing) : .... BTW-nr : ....

Naam : .... Voornaam : ....

Straat : .... Nr : ....

Postcode : .... Woonplaats : ....

Lijst van telefoonnummers waarmee ik gebruik wens te maken van de preselectie van de operator Transporteur 1611 :

Lijn 1 ______/____________ **Lijn 4** ______/____________

Lijn 2 ______/____________ **Lijn 5** ______/____________

Lijn 3 ______/____________ **Lijn 6** ______/____________

Klantennummer Belgacom : (dit staat altijd rechts bovenaan op uw Belgacom factuur)

									/		

Algemene voorwaarden :
Ik verklaar dat ik met Belgacom een overeenkomst heb gesloten omtrent de telefoonaansluiting waarvoor de activatie gevraagd wordt. In mijn hoedanigheid als contractant ben ik gerechtigd om in te stemmen met een activatie van de praselectie van de transporteur 1611 op voormelde aansluiting.
De activatie van de preselectie van de transporteur 1611 zal tot gevolg hebben dat bepaalde oproepen niet langer afgehandeld worden via het telecommunicatienetwerk van Belgacom, maar via het telecommunicatienetwerk van de transporteur 1611. De transporteur 1611 zal de volledige verantwoordelijkheid dragen voor de afhandeling en de facturatie van deze oproepen.
Deze activatie van de preselectie van de transporteur brengt de opheffing met zich mee van elke preselectie van de transporteur die voordien op mijn lijn geactiveerd werd. Indien er reeds een preselectie van de transporteur op mijn lijn geactiveerd was, vraag ik aan Belgacom met de ondertekening van deze toelating om de levering van de diensten door de reeds geselecteerde transporteur te beëindigen en verklaar ik dat ik zelf alle contractuele verbintenissen ten aanzien van deze transporteur nakom.

Datum : **Handtekening :** **Naam+Funcie :**

Beste leden,

De zoektocht naar financiële middelen voor een vereniging als de onze is niet eenvoudig. In deze context deed United Telecom ons een voorstel dat we graag opnieuw aan u willen voorstellen.
"United Telecom " is sinds geruime tijd de telecompartner van ons administratief centrum te Antwerpen. Via hen telefoneren en faxen wij goedkoper :

Zonaal & interzonaal tot 25%
Internationaal tot 79%
Naar GSM tot 35%
Naar het internet 10%

U merkt dat, in tegenstelling tot onze vorige oproep, nu ook het **zonale verkeer** en het **internet** in het aanbod is opgenomen. Voortaan kunnen al onze leden en sympathisanten, die zich via deze oproep bij United Telecom aanmelden, genieten van deze gunstige tarieven. Sterker nog : United Telecom zal onze vereniging financieel steunen door maandelijks 4% van het gezamenlijk door onze leden gebelde volume (+ een éénmalige premie van 200,-BEF per aansluiting) te storten op onze rekening. Dus jullie, onze leden, besparen op jullie telefoonrekening en bij iedere verbinding steunen jullie de Vlaamse Esperantobond. Voor onze vereniging betekent dit een blijvende en steeds terugkerende sponsoring.

De aansluiting bij United Telecom is **gratis** en vergt geen enkele technische aanpassing of bijkomende installatie. U behoudt uw bestaande telefoonlijn(en) en nummer(s). U hebt enkel een Belgacom-aansluiting nodig. Hierna vindt u alle nodige informatie.

Het lijkt ons dus absoluut de moeite om dit unieke aanbod met aandacht te bekijken. **Als voorzitter richt ik alvast een warme oproep tot iedereen om samen voor deze win-win situatie te kiezen.**

Paul Peeraerts,
Voorzitter

United Telecom is een Belgische onderneming, opgericht in 1990. Als onafhankelijke service provider bieden wij telefoonverkeer aan van uitstekende kwaliteit tegen een zeer competitieve prijs. Stilaan zijn wij uitgegroeid tot de vaste telecompartner van duizenden bedrijven en particulieren in België. JBC, Kärcher, Brabantia, Vacansoleil, Yoplait, Betonac, KBWB, **de Vlaamse Esperantobond**, ... om maar enkele bekende namen te noemen. Bovendien is United Telecom de grootste verdeler en installateur van de Panasonic I.S.D.N.-telefooncentrales in België met een 24u op 24u service.

Enkele concrete voorbeelden :

Een telefoontje van Brussel naar Antwerpen van 1 minuut gedurende de piekuren.
U betaalt slechts 2,80 BEF. Ten opzichte van de nieuwe Belgacomtarifering bespaart u 15%.

Een oproep van België naar Nederland van 3 minuten gedurende de piekuren.
U betaalt slechts 10,20 BEF. U bespaart 51%. (geldt o.a. ook voor Frankrijk, Duitsland, U.K., V.S., ...).

Een oproep van een vast toestel naar een GSM in België gedurende 30 seconden in het weekend.
U betaalt 4,69 BEF en bespaart 21% ten opzichte van het Belgacomtarief.

EEN GREEP UIT ONS AANBOD

LAND	PRIJS/MIN	WINST
België *		
Zonaal & Interz.	1,35	tot 25%
Naar Gsm	9,90	tot 35%
Naar het internet *	1,25	10%
Buurlanden, VS *	2,90	50%
Italië *	3,05	47%
Spanje *	3,50	40%

* Prijzen voor piekuren; excl. BTW
Tarifering per seconde
Set-up nationaal 1,45 i.p.v. 1,65
Set-up internat. 1,50 i.p.v. 3,31
Set-up vervalt na 10 minuten !!

Wat gebeurt er concreet ?

U behoudt uw bestaande telefoonlijn(en) en telefoonnummers met behoud van de service. Er is geen enkele technische aanpassing of bijkomende installatie noodzakelijk. Uw gezin of bedrijf wordt volledig **gratis** en van op afstand aangesloten. Onze technische ploeg hoeft zelfs niet ter plaatse te komen. **Voor u als klant verandert er dus niets behalve uw telefoonrekening**. U hebt enkel een Belgacom aansluiting nodig.

Zijn er bijkomende kosten ?

NEEN. Er zijn geen aansluitingskosten, geen abonnement en ook geen minimum factuurbedrag. Enkel de **werkelijk gevoerde gesprekken** worden aangerekend. U ontvangt een duidelijke factuur met een gedetailleerde opgave van al uw verbindingen.

Zijn er risico's ?

NEEN. U kan op ieder ogenblik uw « gratis toegang » opzeggen zonder annulatiekosten en zonder opzeggingstermijn.

HOE KUNT U AANSLUITEN ?

HET VOLSTAAT DAT U DE « COMMUNICATIE SERVICE - OVEREENKOMST » IN BIJLAGE, INGEVULD EN ONDERTEKEND, TERUGSTUURT OF FAXT NAAR UNITED TELECOM, LEUVENSEBAAN 110 TE 3110 ROTSELAAR FAX 016/44.81.25

VLAAMSE ESPERANTOBOND
COMMUNICATIE SERVICE - OVEREENKOMST

Tussen United Telecom, Leuvensebaan 110 te 3110 Rotselaar enerzijds en anderzijds :

Naam:..Voornaam: ....

Straat :.. N° : ....

Postcode : .... Stad : ....

Nationaliteit : .... Taal : ❑ NL ❑ FR ❑ Eng

Geboortedatum :.......................... E-mail :...

wordt het volgende overeengekomen :

1. Door het ondertekenen van dit document verwerft de klant het recht deel uit te maken van de telecommunicatie gebruikersgroep van United Telecom aan voordelige tarieve zowel zonaal, interzonaal, internationaal als naar Gsm.
2. United Telecom verklaart dat voor deze service GEEN aansluiting of abonnementsgelden verschuldigd zijn.
3. Deze overeenkomst wordt gesloten voor een onbepaalde duur, vanaf de datum van ondertekening **en kan steeds door beide partijen opgezegd worden zonder opzeggingstermijn en zonder annulatiekosten.**
4. De klant verklaart kennis genomen te hebben van de algemene voorwaarden en van de tarieven en aanvaardt deze.
5. De fakturen zijn betaalbaar via domiciliëring.

Opdracht tot domiciliëring van betalingen

Ik, ondergetekende, rekeninghouder die de facturen betaalt, verzoek United Telecom , Leuvensebaan 110 te 3110 Rotselaar, identificatienummer BE00441.782.639 , om vanaf heden en tot uitdrukkelijke herroeping, alle facturen te innen door debitering van onderstaande rekening.

☐☐☐ ☐☐☐☐☐☐☐ ☐☐

Opgemaakt te .... op ..../ ..../ 2000

Handtekening :

United Telecom is a division of Magebo nv , Leuvensebaan 110 te 3110 Rotselaar
Tel : 016/44.92.31 **fax :** 016.44.81.25 **BTW** BE441.782.639 **HRL**78.03

i Ŝi ploris amarajn larmojn.
j Mi memoras, ke mian unuan dancon mi dancis kun vi!

MEN SCHRIJFT ONS
Balci, amindumi kaj la sufikso -IND-.

Een lezer komt terug op een mogelijke vertaling van het Nederlandse 'baltsen'. De voorgestelde vertalingen waren, naast het in te voeren *balci*, *seksumparadi* en *pariĝparadi*, beide tamelijk zware samenstellingen.

Nieuwe voorstellen zijn, in navolging van *amindumi, seksumindumi, amorindumi* en *nuptindumi*. Deze samenstelling is al even zwaar als de vorige, en een goed voorbeeld van een te verwijden gebruik van het suffix *-ind-*. Dit achtervoegsel betekent: 'waard of waardig om te **worden ge....**' en daarom kan het niet gebruikt worden met werkwoorden die geen passieve vorm hebben ('ge... worden)' d.w.z. met onovergankelijke werkwoorden. Men kan b.v. niet waard zijn 'gevallen te worden', men kan dus ook niet *falinda* zijn. Daarom is *amindumi* grammaticaal in orde, men kan *aminda* zijn (waard(ig) om bemind te worden), maar *seksuminda, amori* is het niet, omdat *seksumi* onovergankelijk is. *Seksumi* betekent *koiti*, paren. Ook in het Esperanto kan men niet 'gepaard' worden, *oni ne povas esti 'koitata', 'seksumata', 'amorata', 'nuptata'. Ind-* heeft dus duidelijk een passieve (lijdende) waarde. Daarom zijn de twee afleidingen *mirinda* en *ridinda* eigenlijk fout ... (waard 'gelachen te worden, waard verbaasd te worden!!!??'!).

Ook de poging om ze te rechtvaardigen door de omschrijving *inda je rido, je miro* is fout omdat *inda* niet betekent *'meritanta je io'* maar wel *'meritanta ESTI ...-ata'. Ridinda* en *mirinda* zijn echter zo frekwent dat ze niet meer uit te roeien zijn maar ze verdienen zeker geen navolging.. Niemand zal wel ooit spreken van b.v. **ekskursinda urbo, *vojaĝinda provinco, *veturinda lando* en dgl. *Irinda vojo* is echter wèl mogelijk omdat *iri vojon* correct is (zie boven 'Gramatiko, interna akuzativo').

Aidoso / ajdoso
Terwijl ik in de vorige aflevering mijn voorkeur had uitgesproken voor de vorm *aidoso*, pleit de heer De Zoest uit Baarn integendeel voor *ajdoso* want 1) "in heel PIV zijn maar drie woorden die met die dubbele klinker a-i beginnen". 2) "het woord klinkt eleganter en meer Esperanto" 3). "dat de afkomst van het woord nu minder zichtbaar is doet niets terzake, want de Amerikanen zeggen niet *ee-aj-die-es*, maar *eeds*, waarbij niemand zich bewust is van de afkomst". Dit zijn argumenten waar ik kan inkomen, maar die toch niet mijn persoonlijke voorkeur wegdragen. De tijd zal eventueel uitmaken of één van de varianten (*aidozo* wordt ook gebruikt!) veralgemeend wordt!

VERTAALOPGAVE
Belastingparadijs Liechtenstein

uit NC Handelsblad ....
De vermogensbeheerder, de advocaat, de politicus, de bankier, de vorst, besmuikt erkennen ze het allemaal: er was veel mis in Liechtenstein. De kritiek van de buitenwereld was weliswaar onbarmhartig, maar die was wel degelijk gefundeerd. Er waren Treuhänder (vertrouwens-mannen, vertrouwenslieden) die zich van de regels niets aantrokken. Ze verrichtten geen antecedentenonderzoek naar nieuwe klanten, ze accepteerden criminele klanten, ze waren bereid als dekmantel te dienen voor bedenkelijke transacties.
'Het systeem werkte, zolang je er als bank op kon vertrouwen dat de advocaten of vermogensbeheerders de identiteit van hun cliënten vaststelden. Dat was duidelijk niet het geval', zegt de vorst nuchter. 'Sommigen controleerden, anderen lieten dat achterwege. Als klant kon je jezelf er in ieder geval aan onttrekken.'
Toen Mario Frick nog regeringschef was, ondervond hij hoe gebrekkig de internationale rechtshulp verliep. Als een buitenlandse overheid in geval van verdenking van criminelle activiteiten om informatie vroeg, hadden de advocaten van de verdachten maar liefst negen mogelijkheden om in beroep te gaan tegen informatie-uitwisseling. 'In de praktijk vroegen andere landen helemaal geen rechtshulpverzoeken aan', vertelt Frick, 'want ze wisten bij voorbaat dat ze geen kans maakten. Liechtenstein werkte niet mee, dus gebeurde er helemaal niets.'
Na de aanpassing van de wetgeving zijn er nog twee mogelijkheden om tegen een besluit van de informatieverstrekking in beroep te gaan. Volgens Frick begint de rechtsbijstand aan andere landen op gang te komen. Echt spectaculair zijn de resultaten van de aanpak van financiële criminaliteit niet.Vorig jaar werden zes mensen gearresteerd, van wie er een half jaar later nog maar twee vastzaten in de dorpsgevangenis van Triesen.

ANTWOORDEN EN UITWERKINGEN
Ekzerco 1: Proverboj kaj esprimoj
Kion signifas jenaj zamenhofaj proverboj?
a Danci kiel kato ĉirkaŭ poto: peni por plaĉi (PIV).
b Danci antaŭ iu sur piedoj kaj manoj: ĉiel peni por akiri ies favoron. (PIV), *strooplikken (M)*
c Danci laŭ ies fajfilo: sklave lin obei (PIV).
ĉ Dancu diabloj, sed ne en mia arbaro: kio ajn okazu aliloke, oni lasu min vivi pace.
d Facile estas danci, se la feliĉo kantas: se oni estas feliĉa, oni estas ankaŭ ĝoja.
e El kanto oni vortojn ne elĵetas: oni ne ŝanĝu partojn de io, kio estas harmonia tuto.
f Ofte kantas la buŝo, kiam ploras la koro: oni ofte kaŝas sian malfeliĉon.
g Li komprenas predikon kiel bovo muzikon: li komprenas nenion.
ĝ Ne el ĉiu ligno oni faras violonon: bazaj kvalitoj estas necesaj por atingi celon.

h Konduki la dancojn: doni la tonon. (PIV)
ĥ Dancigi la tablojn: spiritisme, por ricevi respondon de la transmondo (PIV).
i Al verzet men zich ook, wet is wet. (murmuregi: brommen, morren).

Ekzerco 3A: Pri kordoj instrumentaj kaj aliaj

a kvar kordojn;
b kvarkorda instrumento *een viersnarig instrument;*
c 'arĉa instrumento' signifas, ke la kordoj estas vibrigataj per arĉo. *de viool is een strijkinstrument, de snaren worden aan het vibreren gebracht door middel van een strijkstok;*
ĉ la a-kordo;
d voĉkordojn; *als men lang luid schreeuwt kan men zijn stembanden kwetsen*;
e unukorde; *eentonig spreken is monotoon spreken;*
f Tiu pejzaĝo vibrigis mian inklinon al romanti(ki)smo;
g Mia koro reagis samen kiel kordinstrumento sub la efiko de la arĉo.

Ekzerco 3B: Pri -ordoj
bordo *boord*, hordo *horde*, *bende*, kordo *snaar*, lordo *lord*, mordo *beet*, nordo *noorden*, pordo *deur*, tordo *wringing*

Ekzerco 5: Nomoj finiĝantaj per...
1. mandolino; tamburino; 2 piano; 3 gitaro, fanfaro; 4 aŭbado, serenado; 5 akordiono, baritono, diapazono, kanzono, kariljono, ksilofono, saksofono, trombono, vibrafono, violono.

Ekzerco 6: Kiu difino rilatas al kiu vorto en la kadro?
a kanto; b kantado; c kantato; ĉ ĉanto; d kanzono; e ĉantaĝo; f ĥoro; g ĥoralo; ĝ koruso; h akordo; ĥ agordo

Interludo 2 pri la muziko
a bastono →bostono, b lango →tango.
c vakson (*was voor kaarsen enz.*) →valson,
ĉ koleron →boleron, d galon (*gal*) →balon,
e figo (*vijg*) →ĵigo (vigla angla danco, ndl. *gigue, een dans*), f fagoton →gavoton, gavoto →fagoto, (gavoto: eksmoda ceremonia franca danco kaj melodio), fagoto: *de fagot, fagottist*
g tarantulo (*de tarantula, spin*) →tarantelo: turniĝa itala danco kaj ties muziko, *de tarantella*),
ĝ arboj →arioj (solo en opero, alie:kantmelodio, ndl. *aria*)

Krucvortenigmo: Dancantaj literblokoj

a	A	U	B	A	D	O
b	A	L	D	I	S	T
c	T	O	N	A	L	O
ĉ	S	O	P	R	A	N
d	T	A	M	T	A	M
e	V	I	O	L	O	N
f	S	O	L	F	E	Ĝ
g	K	L	A	V	A	R
ĝ	S	O	L	I	S	T
h	F	A	N	F	A	R
ĥ	S	O	R	D	I	N

La trovenda nomo estas VI-LI-AM' (hipoteza esperantigo!) AU-LD kaj la titolo de la verko:
LA IN-FA-NA RA-SO.

Ekzerco 7: Diru, ĉu temas pri akuzativo...
a2 b2 c3 ĉ3 d1 e1 f2 g1 ĝ2 h2 ĥ1 i2 j2+3

VERTALING VAN VORIGE TEKST

Belgische school overweegt invoering spijbelchip. "De Morgen" 18-11 2000.
Belga lernejo konsideras enkondukon de la malĉeestoĉipo.

Teknikan lernejon, kiu ne volas sian nomon menciita en la gazeto, kontaktis Nedap por ke ĝi kiel unua testu (provu) la malĉeestoĉipon (forestoĉipon, malĉeestan ĉipon; forestan ĉipon) kaj la elektronikan klaslibron en nia lando. (*Varianten:* a)Teknika lernejo ... estis kontaktata de Nedap ... b) Nedap kontaktis ...)
Tiu malĉeestoĉipo estas jam uzata kun sukceso en Nederlando de la komenco de la jaro en kelkaj dekoj da lernejoj (*niet* dekkelke da *vgl. PIV* = nombro proksimuma al dek). Enketo en Flandrujo sciigis al la firm(a)o, ke la interes(iĝ)o je (pri, por) la teknologio estas granda en la lernejoj.
Sekve de tio (Pro tio, tial, pro tiu kaŭzo, pro tiu kialo) la lernejo estas elektita de la produktisto (produktanto), por montri al la instrua mondo (instruistaro) la valoron de la sistemo. En la teknika lernejo, en la provinco Antverpeno, ekzistas ja interes(iĝ)o, sed ĉi-momente (nun / N.B. momente = en unu momento) ĝia enkonduko estas ankoraŭ plu(e) en konsiliĝo (pri ĝia ... oni ankoraŭ konsiliĝas).
La estro (direktoro) de la petita (*aangezochte!*) lernejo neniel volas, ke la nomo de lia lernejo estu(s) nomita (-ata). 'Jam la reputacio (famo , *gerucht, reputatie;* ≠ renomo, *vermaardheid*) ne estas bonega kaj aldone (krom tio, krome) mi ne volas altiri ĉies atenton al nia problemo pri (la) malĉeesto.
Ĝuste pro tio (tial, pro tiu kaŭzo, pro tiu kialo) la lernejo estas (-is) elektita de la produktisto. Ĉi sekve konsideros la proponon de Nedap. 'Ni luktas kontraŭ tre alta procento (elcento) da senbaza (nepravigita) malĉeest(antec)o (forest-anteco).
Ni vidas en la elektronika klaslibro rimedon (helpilon) por kontraŭbatali tiun problemaron.' La problemo de la malĉees(tantec)o ampleksas laŭ la estro multe pli ol la nuran registradon de forestoj.
Kiam (Se) estas rimarkigite, ke lernejano X jam trian fojon malĉeestas kaj ĉiufoje marde posttagmeze, oni devas esplori (kontroli) kial.
'Ni jam nun praktikas akompanadon de lernejanoj sed tio postulas multe da laboro. Estas ĝenerala fakto (donit(aĵ)o), ke en teknikaj lernejoj regas kronika manko de personaro. Se tiu sistemo, laŭ la ministro, necesigas por la administracia prilaborado de la donitaĵoj pri malĉeestoj, oni bezonas malpli da personaro, tio signifas, ke en la sekretariejo iuj el niaj kunlaborantoj devos esti maldungataj. Tion ni tute ne deziras.'

Uitwerking van opgaven, vragen en/of opmerkingen uitsluitend en rechtstreeks aan de redacteur van de rubriek sturen: Emiel Van Damme
Albert -I- straat 44, B-1703 Schepdaal

Esperantogroep beschikten echter over de liederen uit al die landen, zongen alle liederen met evenveel enthousiasme en hadden evenveel belangstelling voor de reactie van elk van de groepen.

Het is niet zeker dat de andere groepen er evenveel van genoten, maar ambiance was er wel degelijk en al doende werden we op een uiterst concrete manier bewust van de internationale cultuur – de cultuur boven nationaliteiten – waarvoor het Esperanto staat.

Guido Van Damme

Resolutie van het 86ste Esperanto Wereldcongres te Zagreb

Het 86ste Esperanto Wereldcongres, samengekomen te Zagreb, Kroatië, van 21 tot 28 juli 2001, met als thema "Cultuur van de Dialoog- De Dialoog tussen Culturen",
Overwegende dat de Verenigde Naties het jaar 2001 uitgeroepen hebben als het jaar van de Dialoog tussen de Culturen,
Herinnerend aan het feit dat de Esperanto-beweging een lange traditie heeft in het samenbrengen van mensen op basis van gelijkheid, over de grenzen van cultureel verschil, wederzijds onbegrip en zelfs militaire conflicten heen, reeds vanaf de pogingen van Zamenhof (grondlegger van Esperanto) om de wereldgodsdiensten nader tot elkaar te brengen via de werking van UEA (Universala Esperanto Asocio – Esperanto Wereldvereniging) om gescheiden families tijdens de Eerste Wereldoorlog terug te verenigen, tot de hedendaagse initiatieven zoals bijvoorbeeld het gebruik van Esperanto als communicatiemiddel tussen inheemse volkeren (de zogenaamde "Indiĝenaj dialogoj"), en voor de toenadering tussen de bevolking van Korea en Japan,

Wijst er op dat:
- Als internationale taal, niet gebonden aan nationale of ethische belangen Esperanto een ideaal instrument is voor de dialoog tussen de culturen;
- Gedurende meer dan honderd jaar de gemeenschap van Esperanto-sprekers een traditie heeft opgebouwd van transnationale en transculturele dialoog, die tenvolle de naam cultuurdialoog verdient;
- Een daadwerkelijke dialoog eerbied toont voor verscheidenheid van taal, cultuur en gedachtengoed, en niet alleen eenheid van geest maar ook luisterbereidheid vereist;
- Behalve zijn vele opmerkelijke verwezenlijkingen Esperanto een beduidend niet-benut potentieeel bezit als taal van de dialoog.

Bijgevolg:
- Feliciteert het Congres de Verenigde Naties met hun rechtstreekse pogingen om de gewone mensen bij elkaar te brengen in wederzijds begrip; zonder hun inzet staan de regeringen in feite machteloos;
- Roept het Congres in het bijzonder de Verenigde Naties op deze campagne voort te zetten na het jaar 2001;
- Wijst het Congres er op dat deze inspanningen een nieuwe samenwerking vereisen met de NGOs (Niet-Gouvernementele Organisaties);
- Beveelt het Congres UEA aan, haar samenwerking aan te bieden aan de VN, om, als enige bevoegde instelling, samen met andere organisaties de mogelijkheden en grenzen van deze dialoog te bepalen, en hem in daden om te zetten;
- Doet het Congres opmerken, dat een daadwerkelijke dialoog tussen de verschillende culturen op democratische taalbasis, vereist dat de noodzaak tot een nieuwe internationale taalorde opnieuw bekeken wordt;
- Doet een oproep tot alle Esperantosprekers, alle plaatselijke, regionale, nationale en internationale Esperanto-organisaties, en allen, die de doelstellingen van Esperanto ondersteunen, om mee te werken aan het in stand houden en versterken van de cultuur van de dialoog die Esperanto vertegenwoordigt, en voortdurend deel te nemen aan de pogingen van de Verenigde Naties, om een dialoog te scheppen tussen de culturen op wereldschaal, die zo essentiëel is voor de vreedzame evolutie van de menselijke gemeenschap.

Zagreb, 28 juli 2001

Vertaald door:
J. Doumen, H. Schutters, R. Sproelants
(Noord-Limburgse Esperantovereniging NOLIMES)

de wandelende jood

recensie

De Vlaamse Esperantobond gaat naarstig verder met hoogtepunten uit de Vlaamse literatuur in esperantoversie aan een internationaal leespubliek aan te bieden. Waar de klemtoon tot hiertoe op de 19[de] eeuw lag (recentelijk met Gezelle en Timmermans) wordt met August Vermeylens "De wandelde jood" de kaap van de 20[ste] eeuw gerond. Toch is die korte roman nog in vele opzichten schatplichtig aan de romantiek, met haar drang naar allerlei utopisch-therapeutische denkbeelden, waartoe trouwens ook het project van LL. Zamenhof mag gerekend worden.

Het hoofdpersonage, Ahasverus - geen onbekende in de internationale literatuur - wordt door de overlevering getypeerd als de jood die de naar Golgotha strompelende Jezus een slok water zou geweigerd hebben en als straf tot het einde der tijden over de aardbol moet zwerven.

De Ahasverus van Vermeylen is echter geen zondebok en al evenmin de grijsaard die Hugo Fontyn voor de kaft van de esperantovertaling heeft uitgekozen. Hij is een eenvoudige schoenlapper in de bloei van zijn leven, die zo getroffen wordt door de blik van de lijdende Nazarener, dat hij alles achterlaat om in de wereld naar zijn lotsbestemming te zoeken. Pas nadat hij door schande heeft ervaren, dat het geluk net zomin wordt gevonden in een leven vol uitspattingen als in een bestaan waarin verzaakt wordt aan fundamentele menselijke behoeften, vallen Ahasverus de schellen van de ogen. Slechts in de omgang met de anderen, in het samen bouwen aan de (geïdealiseerde) samenleving (in de geest van het utopische socialisme) kan de mens de zin van het bestaan erkennnen en proberen te realiseren.

Aan de zijde van de kroegmeid Lene trekt Ahasverus vastbesloten een onzekere toekomst tegemoet. Ongetwijfeld zijn het de universaliteit van het gegeven en de archetypische meerwaarde van de hoofdpersoon die uitnodigen om het verhaal toe te voegen aan de canon van naar het Esperanto vertaalde nationale of etnishe meesterwerken.

In hoever "De wandelende jood" een verantwoorde keuze is, laat ik in het midden, maar het blijft wachten op de moedige en bekwame vertaler die zijn oog wil laten vallen op de universele karakters uit de 20ste-eeuwse literatuur. Het zijn zeer vaak anti-helden en precies daardoor staan ze veel dichter bij de hedendaagse lezer.

Dat Christian Declerck - door zijn "Ŝirpecoj" bekend bij en gewaardeerd door de liefhebbers van hogstaande erotische poëzie - in het Esperanto woont en denkt, heeft hij met zijn virtuoze poëtische taal bij herhaling en overvloedig aangetoond. Toch garandeert taalbeheersing niet automatisch, dat men een 19de-eeuwse prozatekst die stilistisch geïnspireerd werd door Flaubert met het nodige (taal)gevoel naar het Esperanto kan ombuigen. Elke goede vertaling is een huzarenstuk, waarbij techniek slechts één aspect is, inspiratie en aanvoelen essentiële voorwaarden. De mate waarin die inleving kan volgehouden worden bepaalt de sterke en minder sterke passages in de vertaling.

Declerck overtuigt grotendeels doordat hij niet in de val van de al te letterlijke vertaling trapt. Soms blijft hij echter extreem trouw aan de oorspronkelijke woordkeuze en zinsstructuur. Ter illustratie op blz. 7: "In dien tijd, 't was toen Onze-Lieve-Heer nog onder de mensen preekte, leefde er in een kelderken te Jeruzalem een schoenlapper genaamd Ahasverus. *"En tiu tempo, estis kiam Nia Sinjoro ankoraŭ predikas inter la homoj, vivis en keleto en Jerusalemo, ŝu-flikisto, nomata Ahasvero."* Dan weer wordt gekozen voor een creatieve omzetting "Even had Ahasverus lust die helen Jan eens met zijn hersenen tegen den wand te kwakken." / *"Dum momento Ahasveron kaptis la deziro ĵetegi tiun arogantulon kontraŭ la*

muron."(blz.12)

In navolging van zijn grote voorbeeld Flaubert slaagde Vermeylen er bijwijlen in de epische (verhalende) stijl naadloos te versmelten met de lyrische (beschrijvende) stijl. In hoeverre de vertaler daarin geslaagd is in de volgende passage, laat ik de lezer zelf beordelen. "Er was een heel dorp van houten slaapkoppen, loodsen en kantines, en als de zotste door de wazigheid zeeg van het platte land, dan scheen al dat geregelde gezwoeg, langs de trage plas die bochtend naar de verte schoof, te staan lijk in een damp van zweet..." / *"Estis tuta vilaĝo el lignaj dormbarakoj, budoj kaj kantinoj, kaj kiam la sunu sinkis tra la ebenlanda nebuleto, tiam ŝajnis ke tiu tuta bonorda penlaborado laŭlonge de la lante-glita flako, kurbiĝanta al la disto, kuŝas en ŝvitvaporo."*(blz. 59)

Ik veroorloof mij één enkele zure oprisping: in de *Notoj* (blz.70-71) wordt aan de internationale lezer de (cultuur-historische) betekenis van enkele typische (Vlaamse) begrippen diets gemaakt. Op biz. 69 staat ook nog een *Glosaro m*et een 30-tal neologismen. Bij beide is er echter geen verwijzing naar de respectieve bladzijde(n). In een eventuele tweede druk zouden een asterisk in de tekst en een korte toelichting bij de verwijzingen *"NG"* en *"Piĉ"* beslist hun nut hebben. Niet alle lezers zijn daarmee vertrouwd.

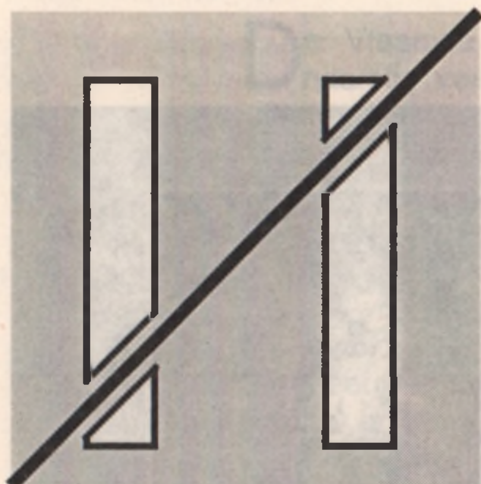
Verder niets dan lof voor Declercks bijdrage aan de b(l)oeiende esperantobibliotheek van vertaalde meesterwerken uit de wereldliteratuur.

Voor gevorderde esperantolezers.

B. Boon

"De wandelende jood" (*"La migranta judo"*) van August Vermeylen in een vertaling van (C. Declerck, Flandra Esperanto-Ligo, Antwerpen, 2000, 71 blz., 21 cm, geniet. 8,00 Eur. ISBN 90 71205 90 8

Nieuwsbrief

Zoekt U informatie over Esperanto?
Vlaamse Esperantobond
Frankrijklei 140 – B-2000 Antwerpen
Tel.: 03 234 34 00 E-adres: horizontaal@fel.esperanto.be
Fax: 03 233 54 33 http://www.esperanto.be

Taalproblematiek

Vlerick
De Vlerick Leuven Gent Management School kreeg van grote bedrijven als Siemens en Janssen Pharmaceutica de vraag om in het Engels te doceren om zo niet-Nederlandstalige klanten aan te trekken. Als gevolg hiervan is het aanbod van Engelstalige programma's bij Vlerick gestegen van bijna niets tot rond 50 %. De samenwerking met andere instellingen, vaak in andere werelddelen, heeft ook het belang van het Engels verhoogd. (Internet-editie van *Financial Times*, 4.6.2001)

Karel de Grote
'Het rijk van Karel de Grote kunnen wij als een soort kiem van de Europese Unie beschouwen. Uit een multiversum van verschillende talen ontstond de idee van een Europese universaliteit. Alleen was de gemeenschappelijke taal toen Latijn en nu Engels.' (Umberto Eco in een interview over zijn nieuw boek 'Baudolino', *Der Spiegel*, 33/2001)

Portugees in Oost-Timor?
'Een bijzonder probleem is dat wij een officiële taal moeten gebruiken die bijna niemand beheerst', aldus een advokate. De oude generatie heeft gekozen voor Portugees, maar slechts 20 % van de bevolking kent de koloniale taal nog. Meer dan de helft van de bevolking werd tijdens de Indonesische bezetting geboren en kent alleen Tetum, een lokaal dialect, en Indonesisch. In het gerecht leidt dit soms tot groteske scènes. Een gans leger vertalers moet zorgen voor omzetting naar Portugees en Engels. (*Der Spiegel*, 35/2001, over de UNO-overgangsadministratie in Oost-Timor)

Strafdossier van 15.000 pagina's wacht op vertaling
In de rechtszaak tegen Fouad Abbas moeten alle Hebreeuwse documenten vertaald worden naar het Engels en het Nederlands. De Engelse documenten moeten niet vertaald worden. De rechtbank gaat ervan uit dat iedereen voldoende Engels verstaat. (*Het Volk*, 7.9.2001)

Sabena
'De patroons doen er alles aan om de syndicaten onderuit te halen. De huidige voorzitter van Sabena kan niet eens praten met de vakbondsafgevaardigden, hij spreekt alleen Engels en Duits. Jawel, machteloosheid en onmacht.' (Luchthavenaalmoezenier Herman Boon, *Kerk en Leven*, 12.9.2001)

Luchtvaart
'Onze veiligheidsmaatregelen waren een klucht. De slechtst betaalde werknemers, vaak zonder talenkennis en met een minimale opleiding, stelden de reizigers enkele vragen, controleerden hun foto en stuurden ze zo vlug mogelijk verder.' (Erica Jong, Amerikaans schrijfster, over de aanslagen in New York, *Der Spiegel*, 39/2001)

Esperanto

Andersen
Op http//hjem.get2net.dk/chenero/hca/ bevinden zich meer dan 700 verwijzingen naar fabels van Andersen in verschillende talen, waaronder een honderdtal in Esperanto. Wie nog andere plaatsen kent met Andersen-teksten, kan deze melden aan <chenero@get2net.dk>. (NUN, via *ret-info*)

Wetenschap
Een Iranees student in Parijs, Behrouz Soroushian <behrouz_fr@yahoo.fr>, heeft een lijst gecreëerd voor discussie in het Esperanto over fisica, scheikunde en biologie <http//groups.yahoo.com/group/scienco_esperanto>. (*SAT, Eventoj*)

Samarkand en Kortrijk
Dank zij de samenwerking van de Esperantogroepen uit de zustersteden Samarkand en Kortrijk, vond eind september - begin oktober in de stadsbibliotheek van Kortrijk een tentoonstelling plaats van kindertekeningen uit Oezbekistan, met als thema 'kinderdromen'. Later zal de tentoonstelling ook in Oudenaarde te zien zijn.

Clubprogramma's

De gegevens over de clubprogramma's moeten op de redactie toekomen vóór de 1ste van elke even maand. Laattijdige programmawijzigingen kunnen naar de redactie worden gestuurd en worden op de INFOpagina opgeslagen, zodat men via het internet het juiste programma kan opvragen. De publicatie van redactionele teksten is gratis. Voor advertenties raadplege men het Esperantocentrum te Antwerpen.

AALST
La PionIro
Inlichtingen bij Hugo Dossche, Asserendries, 103, 9300 Aalst, tel.: 053 70 17 89.

ANTWERPEN
La Verda Stelo
Alle programma's hebben plaats in het Esperantohuis, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, in het clublokaal op de eerste verdieping. De clubavond begint om 20.00 uur. Iedereen is welkom.
vrijdag 2 nov.: kaartspelen (ook voor kinderen)
vrijdag 9 nov.: digitale toekomst, Rob Ebenaŭ
vrijdag 16 nov.: geschiedenis van de Esperanto-muziek (Flo)
vrijdag 23 nov.: astronomische avond (Astronomia E-klubo), Bernard Larue
vrijdag 30 nov.: Voordracht in het Nederlands over de Turkse taal
vrijdag 7 dec.: Voordracht (thema wordt later meegedeeld - of raadpleeg de FEL-webstek)
vrijdag 14 dec.: Zamenhof-feest en viering van het 20-jarig jubileum van het Esperantohuis in Antwerpen. Vanaf 14 uur.
zondag 16 dec.: (14-17u) Kerstfeestje voor kinderen van 3 tot 12 jaar (in het Nederlands) gratis voor leden, 100Bef voor niet-leden.
vrijdag 21 dec.: Het maken van vertalingen naar het Esperanto.
vrijdag 28 dec.: Hoe maak je zelf wenskaartjes (uiteraard in het Esperanto) en patchwork (Leontine Janssens)

Meer details over het programma kan je vinden op de WEB-pagina's van FEL, op het programmabord in het clublokaal of in het informatiekastje aan de voordeur. Ook telefonisch kan je je op de hoogte stellen van het programma van een specifieke avond.

BRUGGE
Paco kaj Justeco
Indien niet anders vermeld, hebben onze bijeenkomsten plaats in Hof van Watervliet, Oude Burg 27, 8000 Brugge. De vaste bijeenkomst valt op de 2de donderdag van de maand en begint om 19.30 u. Speciale bijeenkomsten worden afzonderlijk aangekondigd. Inlichtingen: dhr. G. Maertens, tel.: 050 35 49 35.
donderdag 8 nov.: Kongo (R. Lauwers)
zaterdag 17 nov.: Esperantomuziek (Flo) bij het middagmaal. Prijs 1250.
donderdag 13 dec.: Vertaling van moeilijke woorden en uitdrukkingen; EU en een communicatiecentrum in Brussel

BRUSSEL
Esperantista Brusela Grupo
Ook in Brussel komen Esperantosprekers geregeld samen, zowel Nederlandsals Franstaligen, onder hen ook enkele Europese ambtenaren. Wie een beeld van de mogelijkheden van het Esperanto wil krijgen, kan daar eens een kijkje gaan nemen.
Elke week op woensdag samenkomst van 18.30 tot 20.00 uur. Info: Hélène Falk, Eikenlaan 7, 1640 Sint-Genesius-Rode, tel.: 02 358 42 14.

GENT
La Progreso
Iedere 4de vrijdag van de maand clubvergadering in ons lokaal "La Progreso", Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge, tel.: 09 230 16 77. De bijeenkomst begint om 20.00 uur. Inlichtingen bij Katja Lödör, tel. 09 230 16 77 of 09 221 10 02.
vrijdag 23 november: Discussie ivm. studiedag 'Esperanto kaj Ideologioj (Ilja De Coster)

Voor actuele informatie over ons programma kan je terecht op onze webpagina: www.esperanto.be/gent.

HASSELT
Esperanto-klubo Hasselt
Elke 1ste en 3de dinsdag van de maand Esperanto-conversatie van 20 tot 22u. in het CC van Hasselt. De eerste vergadering is er een programma, de tweede een cursus "Spreken in Esperanto". Het programma werd nog niet vastgelegd. Inlichtingen: Marcel Aerts, tel.: 011 72 00 75.

KALMTHOUT
La Erikejo
Bijeenkomst de 3de donderdag van de maand om 20.00 uur in restaurant Cambuus, Heidestatieplein 10, 2920 Kalmthout, tel. 03 666 42 58.
15 nov.: Bestuursverkiezing en voordracht over de Esperanto-muziek (Flo)
20 dec.: Jaarlijks avondmaal in Restaurant Caluna dichtbij Station Heide, met tafelrede: Ch. Tytgat over 2001 Europees jaar van de talen.
Info: Wim De Smet, Hertendreef 12, 2920 Kalmthout, tel.: 03 666 99 49.

KAPELLE
Esperanto-Grupo "Meza Zelando"
Voor onze avonden, de laatste vrijdag van de maand om 19.30 u., worden we telkens bij een ander clublid te gast ontvangen. Inlichtingen over programma en plaats van samenkomst bij Sally en Dies Krombeen, tel.: (0113) 34 15 63 of Rie en Kees Dentz, tel.: (0118) 61 48 34.

KORTRIJK
– ROESELARE – TIELT
Koninklijke Esperantogroep La Konkordo
De stadsbibliotheek van Kortrijk beschikt over een uitgebreid Esperantofonds. Er is gelegenheid dit fonds te bezoeken na afspraak met Jean-Pierre Allewaert, tel.: 056 20 07 96. Clubavonden vinden plaats op de 4de maandag van de maand om 19.30 uur in CC Oude Dekenij, Sint-Maartenskerkhof, 8500 Kortrijk. Voor inlichtingen: Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk, tel.: 056 20 07 96 / Piet Glorieux, Werkenstraat 56, 8610 Werken, tel.: 051 56 90 30.
Bezoekers van andere clubs melden bij voorkeur hun komst. Dit laat ons toe hen beter te verwittigen wanneer de aangekondigde activiteit niet doorgaat.

LEUVEN
Esperanto 3000
De vervolgcursus gaat steeds door op de 1e en 3e woensdag van de maand.
woensdag 14 nov.: Geschiedenis van de Esperanto-muziek (Flo)
woensdag 12 dec.: Viering Esperantodag en voordracht door Eddy Raats
Zoals steeds gaan al onze activiteiten door in het Cultureel Centrum, Brusselsestraat 63, Leuven. Voor informatie: Roger Goris, tel.: 010 86 01 12 of via e-mail: <r.goris@pi.be> of www.esperanto.be/esperanto3000

LONDERZEEL
Cursus voor beginners elke dinsdag 14-16u, en voor gevorderden elke donderdag van 20-22u. in Hof ter Winkelen. Informatie en contact: Frederik Vanden Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 30 01 66, fax: 052 30 53 65 – J.P. Fertinel, Haan 47, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 300 652.

OOSTENDE
La Konko
Conversatieavond op maandag, 20-22u, op 12 en 26 nov., 10 dec. en 7 jan. 2002.
13 nov.: de geschiedenis van de Esperantomuziek
4 dec.: voordracht met dia's over: "Togo: het land, de scholen..." door H. Goes
De vergaderingen gebeuren in de voormalige stadsschool "Vercamer", Northlaan 14, Oostende-Mariakerke. Inlichtingen bij Marc Cuffez, tel. 0486 36 23 65 of bij Else Huisseune, tel.: 059 43 30 58.
E-mail: la.konko@tijd.be
Cursus 1e jaar telkens op dinsdag 19-21u, behalve op vakantiedagen.

La Konketoj
Elke maan- dins- en donderdag van 13u tot 13u30 en woensdag van 18 tot 19u in het Esperantolokaal. Info: Els Huisseune tel 059 43 30 58.

PEER
Nord-Limburga Esperanta Societo NOLIMES
De club is om administratieve redenen in Peer gevestigd, maar koos een overkoepelende naam omdat zij heel Noord-Limburg als haar werkterrein beschouwt. Voor inlichtingen over de club of het programma: Henri Schutters, voorzitter, Panhovenstraat 10, 3990 Peer-Grote Brogel, tel.: 011 63 55 92, 0476 81 93 67. E-mail henri.schutters@skynet.be.
Jan Doumen, secretaris en ondervoorzitter, Peerderbaan 81, Hechtel-Eksel, tel. + fax: 011 73 20 47, E-mail: pieter. doumen@tijd.com.
Elke 2de en 4de dinsdag van de maand is er een clubvergadering.

TIENEN
La Hirundo
Alle vaste activiteiten van de club vinden plaats in de Donystraat 8 te 3300 Tienen. Laatste maandag van de maand is er clubavond (Vespero); Voor info: Bert Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen. Tel.: 016 81 52 46 – Fax: 016 81 10 96.
Esperantocursus: elke dinsdag van het schooljaar 18-21u, De NOBEL (PISO), Alexianenweg 2, Tienen.
Andere activiteiten gaan door bij F.O.S. 214, Donystraat 8, Tienen
maandag 26 nov.: Maandelijkse avond.
vrijdag 28 dec.: Kerstavond

TURNHOUT
Cursus voor gevorderden op dinsdag 9-11u. Dinamo/Warande, Congoplein 1, Turnhout.

ROTTERDAM
Merkurio
Samenkomst de 1ste en 3de woensdag – uitgezonderd in juli en augustus – om 19.45 u. in het Centra Oficejo, Nieuwe Binnenweg 176, Rotterdam.

Tiense Esperanto-cursus officiëel erkend!

Op 4 september ging de eerste officiële Belgische Esperanto-cursus van de 21e eeuw in Tienen van start. Die vindt elke dindag plaats in De NOBEL (gebouwen PISO) van 18 tot 21 uur. De twee eerste uren worden besteed aan verwerving van de taal, het derde uur aan het bestuderen van de internationale Esperantocultuur in de meest ruime betekenis van het woord.

De enige andere officiële Esperanto-cursus is die in Antwerpen. (Inlichtingen: 03/234.34.00)

Stoomcursus op 19-20 november te Antwerpen.

Plaats: Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen
Tijd: van 9 tot 17u, met een middagpauze van 1u.
Prijs: 2000 fr., incl. cursusmateriaal en 2 broodmaaltijden, vooraf te storten op rekening van FEL KBC 402-5510531-55/Fortis 001-2376527-06
Inhoud:
- Je ziet in't kort de geschiedenis van Esperanto,
- Je leert de volledige (basis)spraakkunst,
- Je leert meer dan 250 woordelementen, die je dankzij het eenvoudige woordvormingssysteem kan combineren tot meer dan 2.000 woorden,
- Je maakt kennis met de Esperanto-literatuur, leest een paar gedichtjes,
- Je verneemt wat je met Esperanto kan doen en waar je terecht kan.

Het handboek "14-hora rapidkurso" van W. Auld,is inbegrepen in de cursusbijdrage.

Contactadressen van Esperantoclubs in Vlaanderen en Nederland

AALST *La Pioniro*, H. Dossche, Asserendries 103, B-9300 Aalst, tel.: 053 70 17 89.
ALKMAAR Hans ten Hagen, Middenweg 587, NL-1704 BH Heerhugowaard, tel.: (072) 571 79 18.
ALMELO G.C.A.M. Dercks, Ootmarsumsestraat 47, NL-7607 AX Almelo, tel.: (0546) 819403.
ANTWERPEN *La Verda Stelo*, p/a Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen, tel.: 03 234 34 00.
BEVERWIJK *Stelrondo* Rob Moerbeek, Zwaansmeerstraat 48, NL-1946 AE Beverwijk, tel.: (0251) 23 10 79.
BRUGGE *Paco kaj justeco* G. Maertens, Prins Leopoldstraat 51, B-8310, St.-Kruis-Brugge, tel.: 050 35 49 35. E-post: gmae@xs4all.be
BRUSSEL H. Falck, Eikenlaan 7, B-1640 St.-Genesius-Rode, tel.: 02 358 42 14.
DEN HAAG *Internationaal Esperanto-Instituut (IEI)* Riouwstraat 172, NL-2585 HW Den Haag, tel.: (070) 355 66 77. — (TANEF) G. van der Horst, Hengelolaan 1158, NL-2544 GT Den Haag, tel.: (070) 366 65 47. E-post: gvdhorst@xs4all.nl.
DEN HELDER Esperanto-klubo Den Helder, Kruiszwin, 1205, NL-1788 LE Den Helder.
DEURNE (TANEF) Jakvo Schram, tel 03-237 86 02, pagadoro@skynet.be.
DEVENTER J.S. Douma, Rembrandtkade 177, NL-7412 HL Deventer, tel.: (0570) 61 83 04.
EINDHOVEN R. Bossong, Floraplein 23, NL-5644 JS Eindhoven, tel.: (040) 211 41 62.
ENSCHEDE (NEJ-sekcio) De Vluchtestraat 1-402, NL-7423 BE Enschede, tel. (053) 433 26 40.
GENT *La Progreso* Katja Lödör, Peter Benoitlaan 117, B-9050 Gentbrugge, tel.: 09 230 16 77.
GRONINGEN Esperantocentrum, T.W.S. Mansholtstraat 25, NL-9728 MC Groningen. tel.: (050) 527 45 72 of (059) 849 14 88 — *Esperanto-Nederland* C. van Manderstraat 1, 1964 RS Heemskerk. Tel.: 00 31 25 124 61 59. E-post: vaganto@casema.net.
HAARLEM-HEEMSTEDE *Komprenado faras pacon* C. Duivenvoorden-Kors, Kamerlingh Onnesstraat 40, NL-2014 EM Haarlem, tel.: (023) 524 57 13.
HASSELT A. Claessen, Zonnebloemstraat 13, B-3590 Diepenbeek, tel.: 011 72.60.65. E-post: albert.claesen@pandora.be. – Marcel Aerts, Lazarijstraat 122, B-3500 Hasselt, tel.: 011 72 00 75. E-post: marcel.aerts1@pandora.be.
HELMOND Toine Gremmen, Nassaustraat 3, 5707 HL Helmond, tel.: (0492) 54 44 72.
'S HERTOGENBOSCH S. Bosga, Rijzertlaan 46, postbus 2141, 5202 CC 's Hertogenbosch.
HILVERSUM A.J. Middelkoop, Jonkerweg 11, NL-1217 PL Hilversum, tel.: (035) 624 33 20.
KALMTHOUT *La Erikejo* W. De Smet, Hertendreef 12, B-2920 Kalmthout, tel.: 03 666 99 49.
KAPELLE *Zelanda Esperanto-grupo* Sally en Dies Krombeen, Vijverstraat 3, NL-4421 AW Kapelle, tel.: (0113) 34 15 63 of (0118) 61 48 34.
KORTRIJK *La Konkordo* P. Glorieux, Werkenstraat 56, 8610 Werken, tel.: 051 56 90 30 E-post: piet.glorieux@ping.be — Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk, tel.: 056 20 07 96.
LEUVEN *Esperanto 3000* R. Goris, Rue Ménadastraat 44, 1320 Hamme-Mille, tel.: 010 86 01 12. E-mail: r.goris@planetinternet.be
LONDERZEEL Frederik Van den Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 30 01 66, fax: 052 30 53 65. E-post: comite.jean.pain@skynet.be.
MIDDELBURG zie KAPELLE
OOSTENDE *La Konko* Els Huisseune, Stuiverstraat 35, 8400 Oostende. Tel. 059/433058, E-mail: la.konko@tijd.com.
PEER H. Schutters, Panhovenstraat 10, B-3930 Peer, tel.: 011 63 55 92. E-post: henri.schutters@skynet.be
ROESELARE zie KORTRIJK
ROTTERDAM J. Quispel, Maarland 4, NL-3075 JV Rotterdam, tel.: (010) 419 82 01. — Merkurio P. Schuil, Viskaarweg 145, NL-3192 DM Hoogvliet, tel.: (010) 416 14 49.
TERNEUZEN *Zeland-Flandruja Esperanto-Grupo* J. den Toonder, Axelsestraat 6, 4537 AJ Terneuzen.
TIELT zie KORTRIJK
TIENEN B. Boon, Merelhof 8, B-3300 Tienen, tel.: 016 81 52 46. Zie ook: www.lahirundo.yucom.be
TURNHOUT Daniel Van Herpe, Koningin Fabiolalaan 2, 2360 Oud-Turnhout, tel.+ fax: 014 45 13 29. E-post: dan.vanherpe@euronet.be
VOORBURG *Esperantogroep Voorburg*, M.H. Erasmus-van Zadelhoff, Laan van Oostenburg 40, NL-2271 AP Voorburg, tel. + fax: (070) 38635 29; E-post: erasmusz@worldonline.nl.
WIJLRE *Esperantogrupo Mamolando*, Tienbundersweg 38, NL-6321 CR Wijlre, tel.: (043) 450 12 48.
ZAANDAM *Esperantocentrum* PB 433, NL-1500 EK Zaandam, tel.: (075) 616 69 31.

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra Esperanto-Ligo Frankrijklei, 140, B-2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00, Fax.: 03 233 54 33. E-post: esperanto@esperanto.be.
Internet: www.esperanto.be
Vlaamse Esperanto Jongeren Vereniging/Flandra Esperanto Junulara Asocio p/a Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00.
E-post: lode@fel.esperanto.be.
Esperanto-Nederland p/a Ronald Bijtenhoorn, Carel van Manderstraat 1, NL-1964 RS Heemskerk, Nederland. Tel.: 00 31 25 124 61 59 – Fax: 00 31 20 866 64 64.
E-post: vaganto@casema.net.
Hoofdkantoor van de Esperanto WereldVereniging/ Centra Oficejo de UEA Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, tel.: 00 31 10 436 10 44.
E-post: uea@inter.nl.net.
Esperanto Scoutsvereniging/Skolta Esperanto-Ligo (SEL) Arie Bouman, Driesdreef 8, B-9030 Gent. Tel.: 09 227 48 41.
Zie ook: www.lahirundo.yucom.be
Association pour l'Esperanto, p/a Marcel Delforge, rue des Glacières 16, B-6001 Charleroi (Marcinelle). Tel.: + fax: 071 43 14 13.
E-post: mardelforge@busmail.net.
Belga Esperanto Fervojista Asocio (Spoorweg-esperantisten), Lucien De Sutter, Frère Orbanstraat 210, 8400 Oostende. Tel. + fax: 059 50 18 25.

Bestuursleden van FEL

Eddy Raats (Voorzitter), Volhardingsstraat 79, 2650 Edegem. Tel.: 03 289 01 61. E-post: eddy@pandora.be

Flory Witdoeckt (Ondervoorzitter), Wittenonnenstraat 9A, 8400 Oostende. Tel.: 059 70 29 14; Fax: 059 80 23 42. E-post: flory@witdoeckt.be

Johan Van Eenoo (Ondervoorzitter), Stationsstraat 27, 8380 Lissewege. Tel./Fax: 050 55 07 12.
E-post: dancanto@xs4all.be.

Lode Van de Velde (Secretaris), Huikstraat 39, B-2000 Antwerpen. Tel.: 0486 47 83 45.
E-post: lode@fel.esperanto.be

Roland Rotsaert (Kassier), Visspaanstraat 97, 8000 Brugge. Tel.: 050 33 00 04. E-post: rotsaert@esperanto.be

Walter Vandenkieboom, Wittenonnenstraat 9A, 8400 Oostende. Tel.: 059 70 29 14. E-post: flory@witdoeckt.be

Ivo Durwael, Paul Gilsonlaan 5, 2650 Edegem. Tel.: 03 440 30 92. E-post: ivo@fel.esperanto.be

Horizontaal

Tweemaandelijks tijdschrift
over alternatieve communicatie en Esperanto

32ste jaargang 2001/6 (192)
november - december

ISSN 0772-540 X
Afgiftekantoor Antwerpen X
Frankrijklei 140, B-2000 Antwerpen